

rané trauma

početí, těhotenství a porod jako
traumatizující zkušenosti

www.franz-ruppert.de

seřazení

- početí
- těhotenství
- porod
- proces vzniku vazby po porodu
- rané trauma a trauma matky
- traumaterapie a metoda „konstelace záměru“
- prevence u raných traumat

akt početí

- akt sexuálního pudu, akt lásky nebo znásilnění?
- chtěné či nechtěné dítě?
- ambivalence u matky a otce?
- upřednostnění chlapce či děvčete?

čas těhotenství

- embryo si vytvoří v děloze svůj vlastní svět (plodová voda, placenta, pupeční šňůra)
- dítě ovlivňuje matčin organismus ve smyslu jeho užívání pro sebe
- matka to toleruje, nebo se vůči tomu brání
- následek: plnohodnotné těhotenství, předčasný porod, samovolný potrat nebo potrat
- je li matka v průběhu těhotenství vystavena tlaku, přenáší se tento tlak a stres také na dítě
- je li matka traumatizována během těhotenství, nebo v důsledku těhotenství samotného, je dítě stejně tak traumatizováno.

porodní proces

- přirozenou cestou: uvolňování vysokých dávek stresových hormonů u dítěte a matky působí aktivujícím a pro společnou vazbu příznivým způsobem
- pupeční šňůra kolem krku: dítě ztrácí orientaci
- uvíznutí dítěte při porodu: známka nekooperace mezi dítětem a matkou
- porod pomocí kleští a vakuové pumpy jako existenční trauma
- porod císařským řezem

porody na klinice

- stres (časový tlak, chybějící intimita) na porodním sále zabrání uvolňování oxytocinu který umožňuje rychlý průběh porodu
- použití prostředků ovlivňujících porodní stahy uvádí jejich přirozený průběh do chaosu
- dítě se tak rychle dostane do existenčně ohrožujícího stavu
- existenčně ohrožující stav dítěte vede rychle k použití císařského řezu i proti vůli matky (což v Německu dnešní doby činí až 30 procent)

doba bezprostředně po porodu

- intimní fáze vzniku vazby mezi dítětem a matkou na úrovni smyslů: očního a tělesného kontaktu, čichu, chuti, hlasu
- důležitost bezprostředního a kontinuálního emočního a tělesného kontaktu mezi matkou a dítětem
- důležitost bezprostředního kojení
- poporodní vyšetření dítěte negativně ovlivňují průběh procesu vzniku vazby mezi dítětem a matkou

předčasný porod jako trauma

- normální doba těhotenství: 40 týdnů
- předčasný porod: před 37. týdnem a s méně než 2.500 gr porodní váhy
- v dnešní době mohou přežít děti narozené již v 24 týdnu
- vysoké riziko trvalých tělesných a psychických poškození
- doba v inkubátoru

další traumata po porodu

- odložení dítěte (např. adopce)
- zanedbání dítěte (např. nedostatečná potrava, nebo ochrana před horkem nebo chladem, nedostatečná hygiena)
- lékařské operace
- násilí na dítěti (bití, sexuální násilí etc.)

rané trauma a traumata matky

**početí, těhotenství a porod
se mohou pro dítě a matku
stát traumatizující, pokud
matka byla již předtím
traumatizovaná.**

čtyři druhy psychických traumat

- existenční trauma (např. pokus o potrat během těhotenství)
- trauma ze ztráty (např. dítě ztratí matku při porodu)
- symbiotické trauma (dítě se není schopno vázat na svoji traumatizovanou matku)
- trauma z narušení vazeb v systému (např. vznikne li dítě ze znásilnění)

**traumatizace
přírodními katastrofami**

**traumatizace
lidským násilím**

**traumatizace
sexualitou**

**traumatizace
prvotní vazby a
lásky**

disociace (rozštěpení) v člověku následkem traumatizace

traumatizovaná
část

část přežití

zdravá část

„konstelace záměru“

- definice vlastního záměru
- může poukazovat na raná traumata
- ukazuje na symbiotická zapletení se s matkou
- pomáhá posílit zdravé části a rozvolnit strategie přežití

integrace rozštěpení po traumatizující zkušenosti

12.06.2014

© Prof. Dr. Franz Ruppert

16

prevence raných traumatizací

- jasné rozhodnutí jestli dítě ano, či ne.
- kontakt a komunikace matky a otce s dítětem již během těhotenství
- větší důvěra (stávajících se) matek k vlastním pocitům
- a schopnostem
- méně intervencí ze strany lékařského porodního systému
- větší sociální a psychologická podpora ze strany porodních asistentek a zkušených matek místo stálých vyšetření gynekologů
- porod jako akt rození a ne jako operace
- žádné rušivé zásahy během procesu vzniku vazby mezi matkou a dítětem po porodu
- konfrontace a hluboká práce s vlastními traumaty dříve než se žena stane matkou
- konfrontace a hluboká práce s traumaty dříve než se muž
- stane otcem

Oznámení pro včasnou účast na semináři 13. - 15. června 2014 v Praze

- pátek přednáška,
- sobota a neděle seminář

téma: trauma rané vazby a lásky

přihlášky: [info\(at\)ress.cz](mailto:info(at)ress.cz) (do 15. května)

literatura v češtině

- Franz Ruppert : trauma a rodinné konstelace, Portál 2008
- Franz Ruppert: symbióza a autonomie, Portál 2011